1e Bestuursrapportage 2025

Registratienummer: 2025-022249

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding 3
II. Financiële samenvatting 4
Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo 4
Exploitatiebudgetten 5
Investeringskredieten 5
Algemene uitkering 5
Risico's en kansen 6
Personeel 6
III: Voortgang doelstellingen 8
IV: Overzicht financiële mutaties 14
Bijlage 1: Prijsinflatie 15
Bijlage 2: Budgetneutrale mutaties 16
Bijlage 3: Overzicht begrotingsmutaties 19

I. INLEIDING

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage 2025. Aan de hand van deze rapportage informeert het college de gemeenteraad over de voortgang van de doelstellingen uit de programmabegroting 2025 en over de verwachte budgetafwijkingen (>€ 25.000) in de begroting 2025.

Op basis van de realisatie tot en met 1 april 2025 is het verwachte resultaat per saldo € 0,3 miljoen negatief. Dit resultaat wordt veroorzaakt door enerzijds een tekort op de exploitatiebudgetten van € 0,9 miljoen en een positief saldo op de algemene uitkering van € 0,6 miljoen.

Volledigheidshalve vermelden dat we dat in de risicoparagraaf een risico is opgenomen betreffende de WMO en Jeugd. In hoofdstuk IV vindt u het totaaloverzicht van de voorgestelde budgetaanpassingen.

We hebben de verwachte claims voor de inflatie geïnventariseerd, in totaal € 2,5 miljoen. De beschikbare reservering bedraagt € 1,3 miljoen, waardoor er een tekort van € 1,2 miljoen kan ontstaan. We zullen gedurende 2025 nagaan in hoeverre de tekorten binnen de bestaande budgetten kan worden opgevangen.

We rapporteren over de afwijkingen in het beleid middels de doelstellingen. Dat doen we aan de hand van de factoren Tijd, Kwaliteit en Geld. We hanteren ten aanzien van het kleurgebruik de herijkte methodiek die is afgestemd met de auditcommissie van de Raad.

	Kwaliteit[1]	Tijd	Geld[2]
Grijs[3]	Nog niet gestart		
Groen	Doelstelling/ scope gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde termijn	Doelstelling/ Project gaat behaald worden met laatst vastgesteld budget
Oranje[4]	Doelstelling /scope gaat deels behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt < 15%[5] af van de laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 25.000 af, maar < € 150.000 (geen besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget
Rood[6]	Doelstelling/ scope gaat niet behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt > 15% af van laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 150.000 af (besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget

[1] Kwaliteit is een subjectief begrip en zal altijd onderhevig zijn aan menselijke kaders. Hierdoor moet in het proces minimaal door twee personen de kleur worden vastgesteld.
[2] Uitgangspunt is laatst bijgestelde begroting. Dit is de door de raad vastgestelde programmabegroting met alle door de raad vastgestelde aanpassingen hierna.
[3] Grijs is alleen als iets nog niet in voorbereiding had moeten zijn volgens de planning. Bij in voorbereiding en verder in het proces wordt Groen, Oranje of Rood toegepast.
[4] Bij oranje wordt altijd een toelichting opgenomen.
[5] Op basis van het percentage gebruik in onderzoeken uitgevoerd door gerenommeerde partijen. Dit percentage kan na een jaar worden aangepast indien het onvoldoende inzicht biedt.
[6] Bij rood wordt altijd een toelichting opgenomen.

Naast de voortgang van het beleid (doelstellingen) en de financiële stand van zaken, lichten we in bijlage 1 de stand van zaken toe van het beschikbare inflatiebudget. In bijlage 2 zijn de budgetneutrale mutaties opgenomen en in bijlage 3 hebben we een overzicht opgenomen van de wijzigingen in de begrotingsbedragen vanaf het moment van vaststelling van de Raad in november tot het moment van het opmaken van de 1e bestuursrapportage. Als de Raad akkoord gaat met de wijzigingen in deze bestuursrapportage, verwerken we deze in het begrotingsoverzicht bij de 1e bestuursrapportage.

II. FINANCIËLE SAMENVATTING

Resultaat en ontwikkeling begrotingssaldo

Het resultaat van de 1e bestuursrapportage 2025 is € 334.000 negatief. Dit negatieve resultaat ontstaat door een negatief resultaat op de exploitatiebudgetten van € 942.000 en een positief resultaat op de algemene uitkering van € 608.000. Het eventuele negatieve resultaat zal eindejaars ten laste van de algemene reserve worden gebracht.

Resultaat 1e bestuursrapportage 2025				
nadelen zijn aangegeven met een min				***bedragen x € 1.000***
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Exploitatiebudgetten	-942	-242	-292	-332
Financiële consequenties investeringskredieten	0	0	0	0
Algemene Uitkering (decembercirculaire 2024)	608	591	744	791
Ruimtelijke projecten	0	0	0	0
Personeel	0	0	0	0
Resultaat 1e bestuursrapportage 2025	**-334**	**349**	**452**	**459**

We lichten de verschillende onderdelen van bovenstaande tabel toe na de onderstaande toelichting op de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

Na de 1e bestuursrapportage 2025 is het actuele begrotingssaldo voor 2025 gedaald van nihil naar € 0,3 miljoen negatief. Zie bijgaande tabel voor de mutaties.

Actueel begrotingssaldo 2025 inclusief 1e bestuursrapportage	
nadelen zijn aangegeven met een min	***bedragen x € 1.000***
Omschrijving	**2025**
Meerjarenperspectief Programmabegroting 2025	268
Septembercirculaire 2024	-228
Raadsbesluiten t/m april 2025	0
Begrotingssaldo tm april 2025	**40**
Resultaat 1e bestuursrapportage 2025	-334
Actueel begrotingssaldo	**-294**

Het aangepaste meerjarensaldo ziet er als volgt uit:

Actueel begrotingssaldo 2025 inclusief 1e bestuursrapportage				
nadelen zijn aangegeven met een min				***bedragen x € 1.000***
Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Meerjarenperspectief Programmabegroting 2025	268	-6.279	-5.710	-5.894
Septembercirculaire 2024	-228	-558	-815	-1.014
Raadsbesluiten t/m april 2025	0	0	0	0
Begrotingssaldo	**40**	**-6.837**	**-6.525**	**-6.908**
Resultaat 1e bestuursrapportage 2025	-334	349	452	459
Actueel begrotingssaldo	**-294**	**-6.488**	**-6.073**	**-6.449**

Exploitatiebudgetten

De bijstelling van de exploitatiebudgetten betekent een nadelig resultaat van € 698.000 in 2025. In onderstaande tabel staan de mutaties per programma weergegeven. We lichten hier de belangrijkste toe en in hoofdstuk IV zijn alle mutaties met een financieel effect verklaard. In bijlage 2 lichten we de budgetneutrale mutaties toe.

Budgetaanpassingen per programma					
nadelen zijn aangegeven met een min		(bedragen x € 1.000)			
Programma		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
1	Duurzame en gezonde samenleving	-234	-234	-234	-234
2	Leefbare en bereikbare samenleving	-88	-63	-63	-63
3	Interactie met de samenleving	0	0	0	0
4	Inclusieve en participatiesamenleving	-82	17	17	17
5	Werkende en lerende samenleving	-486	90	40	0
6	Informatie en kennissamenleving	0	0	0	0
7	Financiën en bedrijfsvoering	-14	-14	-14	-14
8	Algemeen bestuur	-38	-38	-38	-38
AD	Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutaties reserves	0	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen		**-942**	**-242**	**-292**	**-332**

Programma 1 kent een structurele afwijking van € 234.000 nadelig, veroorzaakt door de afschrijving op kunstgrasvelden die niet in de begroting 2025 e.v. was opgenomen.

Het nadeel in programma 2 ontstaat door diverse kleinere nadelen, waaronder de onderhoudskosten van de fonteinen in Heteren en Elst (€ 22.000) en het opstellen van de Nota Dierenwelzijn (€ 25.000).

Het saldo bij programma 4 ontstaat enerzijds door lagere inhuurkosten van het interventieteam ad € 101.000 doordat de medewerkers in dienst genomen wat per saldo een voordeel oplevert. Anderzijds is er een nadeel van € 200.000 doordat de geplande bezuiniging van € 300.000 op de welzijnsorganisaties voor slechts € 100.000 te realiseren valt in 2025.

Programma 5 kent een nadeel van € 486.000. Belangrijke oorzaken zijn de hogere bijdrage MGR ad € 237.000, hogere bijdrage bijzondere bijstand ad € 300.000 als gevolg meer huisraad en begeleidingskosten. Daarnaast is er een voordeel van € 61.000 op Scalabor als gevolg van een lagere bijdrage.

Investeringskredieten

We vragen geen aanvullende investeringskredieten aan.

Algemene uitkering

In december 2025 is de Decembercirculaire Algemene Uitkering (AU) 2025 verschenen. Via een TIC heeft u eind januari kennisgenomen van de financiële consequenties van deze circulaire. De circulaire heeft voor 2025 een netto positief effect van afgerond € 608.000. De oorzaak van het positieve effect is de maatstaf 'Huishoudens met een laag inkomen met drempel" die verhoogd is. Voorzichtigheidshalve is hier 50% van meegenomen. De definitieve vaststelling vindt plaats in de decembercirculaire van 2025.

Decembercirculaire 2025						
Nadelen zijn aangegeven met een min		***(bedragen x € 1.000)***				
TV		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting budgetaanpassing**
0.7	Algemene uitkering	608	591	744	791	Budgettair effect decembercirculaire 2025
	Totaal budgettair effect	**608**	**591**	**744**	**791**	

Risico's en kansen

Zorgkosten WMO/Jeugd
In de begroting 2025 is rekening gehouden met in totaal € 1.568.000 aan ombuigingen voor de zorgkosten Wmo/Jeugdhulp. Dit betreft de laatste jaarschijf van de oplopende taakstelling vanuit de Begroting 2022 à € 1.068.000 en de maatregelen verlagen zorgvragen uit de Begroting 2025 (€ 500.000). Door middel van diverse maatregelen sturen we erop om de zorgvraag te verlagen en binnen de gestelde financiële kaders te blijven, bijvoorbeeld door:

- De toegang tot huishoudelijke ondersteuning wordt anders ingericht. Nu wordt de toegang en de bepaling van de zorgomvang nog uitgevoerd door de zorgaanbieder, maar vanaf medio 2025 voert het sociaal team deze toegang uit. Met deze wijziging verwachten we meer grip te krijgen op de instroom. Bij acceptatie start de zorgaanbieder met 90 minuten voor een periode van 6 weken. Mocht blijken dat er na 6 weken meer nodig is, dan kan dit uitgebreid worden tot 120 minuten. Is meer nodig dan 120 minuten, dan wordt het een maatwerkvoorziening.
- Een aantal maatregelen zal bijdragen aan het terugdringen van de kosten voor Wmo begeleiding. Hierbij wordt onder andere ingezet op de focus op nut, noodzaak en reikwijdte van de Wmo en de nadruk op collectief en voorliggend aanbod boven individueel aanbod.
- Een extra toets op aanvragen diagnostiek door een gedragswetenschapper op doelstelling en noodzakelijkheid van het uitvoeren van diagnostisch onderzoek bij jeugdigen.
- Een kritische beoordeling van aanvragen jeugdhulp door consulenten op de aanvragen jeugdhulp voor 0-4 jarigen met als doel om eigen kracht te vergroten en te normaliseren.
- Sturen op het proces van externe verwijzingen bij jeugdhulp en hierdoor meer grip krijgen op de meldingen en wijze van indiceren.
- Het analyseren van langlopende zorgvragen binnen de jeugdhulp zodat indien nodig wijze en duur aangepast kunnen worden naar (nieuw te ontwikkelen) richtlijnen.

Ten tijde van de 2e bestuursrapportage 2025 hebben wij meer zicht op het effect van deze maatregelen en zullen we, in lijn met de uitkomsten van de monitor en de factsheets, hierover rapporteren.

Prijsinflatie
In de 1e bestuursrapportage 2025 hebben we mogelijke financiële effecten van de prijsinflatie zowel incidenteel als structureel geïnventariseerd, voor zover die nu bekend zijn. In de meicirculaire 2025 zullen via de Algemene Uitkering aanvullende middelen beschikbaar komen. Dan zal ook duidelijk zijn in hoeverre we aanvullende middelen ter beschikking krijgen om eventuele effecten gedurende dit jaar en verdere jaren nog te kunnen compenseren.

De gemeente heeft een relatie met een groot aantal partijen waarmee ze samenwerkt en waaraan ze een jaarlijkse financiële bijdrage verstrekt. De cao-stijgingen en inflatie bij deze verbonden partijen hebben mogelijkerwijs effect op de werkelijke financiële inkomsten in 2025 en de doorwerking daarvan naar de komende jaren. We gaan er vooralsnog van uit dat deze doorwerking past binnen de aanpassing van de Algemene Uitkering van onze gemeente.

Personeel

Ontwikkeling personeelsbudget

Cao-onderhandelingen
De huidige cao-gemeenten heeft een looptijd tot 1 april 2025. Op dit moment vinden de cao-onderhandelingen plaats. De verwachting is dat we in de 2e bestuursrapportage hierover nader kunnen rapporteren.

Ontwikkeling tijdelijk toegekende formatie
In de programmabegroting 2025 is € 1,2 miljoen (afgerond) toegekend voor tijdelijke formatie (10,2 fte) voor de duur van 1 jaar (2025). Gedurende de zomer worden de effecten van deze tijdelijke formatie geëvalueerd. Invulling van de vacatures is voor de meeste functies niet haalbaar gebleken in het 1e kwartaal 2025. Op de nog niet ingevulde functies wordt geprobeerd deze via inhuur in te vullen. Dit zal naar verwachting meerkosten met zich meebrengen t.o.v. het in dienst nemen van personeel.

Bij de 2e bestuursrapportage rapporteren we nader over de stand zaken. Mocht blijken dat er dat er bij de jaarstukken een eenmalig voordeel ontstaat dan is het voorstel dit over te hevelen naar 2026 zodat de vacatures voor de duur van één jaar ingevuld kunnen blijven.

Ontwikkeling P-budget
De gerealiseerde ombuigingen de afgelopen jaren verkleinen de mogelijkheid om financiële knelpunten binnen het P-budget op te vangen. De ondergrens van wat met een goede sturing opgelost kan worden staat onder druk. Hierdoor wordt het risico op overschrijdingen groter. Daarnaast spelen er andere externe factoren zoals de effecten van de krappe arbeidsmarkt, cao-afspraken (toename bovenwettelijke verlofuren), het ziekteverzuim en noodzakelijke vervangingen die de druk op het p-budget vergroten. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat het P-budget 2025 volledig wordt benut.

III: VOORTGANG DOELSTELLINGEN

In dit hoofdstuk geven wij voortgangsduiding van de doelstellingen die opgenomen zijn in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026. Dit doen we aan de hand van de indicatoren Kwaliteit – Tijd – Geld.
De volgende kleuraanduiding geeft de situatie per 1 april 2025 aan:

	Kwaliteit[1]	Tijd	Geld[2]
Grijs[3]	Nog niet gestart		
Groen	Doelstelling/ scope gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering gaat behaald worden binnen laatst vastgestelde termijn	Doelstelling/ Project gaat behaald worden met laatst vastgesteld budget
Oranje[4]	Doelstelling /scope gaat deels behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt < 15%[5] af van de laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 25.000 af, maar < € 150.000 (geen besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget
Rood[6]	Doelstelling/ scope gaat niet behaald worden binnen laatst vastgestelde norm	Doelstelling/ projectoplevering wijkt > 15% af van laatst vastgestelde termijn	Budget wijkt > € 150.000 af (besluit raad nodig) ten opzichte van laatst vastgesteld budget

[1] Kwaliteit is een subjectief begrip en zal altijd onderhevig zijn aan menselijke kaders. Hierdoor moet in het proces minimaal door twee personen de kleur worden vastgesteld.
[2] Uitgangspunt is laatst bijgestelde begroting. Dit is de door de raad vastgestelde programmabegroting met alle door de raad vastgestelde aanpassingen hierna.
[3] Grijs is alleen als iets nog niet in voorbereiding had moeten zijn volgens de planning. Bij in voorbereiding en verder in het proces wordt Groen, Oranje of Rood toegepast.
[4] Bij oranje wordt altijd een toelichting opgenomen.
[5] Op basis van het percentage gebruik in onderzoeken uitgevoerd door gerenommeerde partijen. Dit percentage kan na een jaar worden aangepast indien het onvoldoende inzicht biedt.
[6] Bij rood wordt altijd een toelichting opgenomen.

Naam	Kwaliteit	Kwaliteit (toelichting)	Tijd	Tijd (toelichting)	Geld	Geld (toelichting)
1.1 Duurzaamheid	G		O	Mede door de inzet van extra tijdelijke capaciteit worden doelen behaald. Invulling van de vacature beleidsadviseur en het beschikbaar blijven van financiele middelen is noodzakelijk op op koers te blijven.	G	
1.2 Circulair	O	Het nieuwe grondstoffenbeleidsplan is vastgesteld door de gemeenteraad. De gemeenteraad is tevens ingelicht over een gezamenlijke verkenning met de gemeente Lingewaard naar de mogelijkheden van een circulair ambachtscentrum. Echter de ontwikkelingen rondom de afvalinzameling verschuift de focus naar de nieuwe inzamelaar en de gehele bedrijfsvoering hier omtrent. Daarna gaan we weer verder met de verkenning naar het circulair ambachtscentrum.	R	Zoals is beschreven ligt de focus eerst bij de afvalinzameling en de nieuwe inzamelaar en een soepele overgang voor de inwoners. De bedrijfsvoering zal opnieuw ingericht worden, een nieuw communicatieplatform, nieuwe inzamelroutes etc.	O	In de huidige begroting is financiële dekking voor de verkenning naar een circulair ambachtscentrum.
1.3 Sport en gezondheid	O	Maatregelen om binnen het beschikbare budget te blijven leiden (mogelijk) tot versoberingen of bijstelling van de ambities in de uitvoeringsfase.	O	Door bezwaarprocedures is de start bouw van MFSC Elst vertraagd.	G	
1.4 Publieke gezondheid	O	Ondanks eerdere inspanningen om de basis op orde te krijgen, blijkt dat de JGZ (Jeugdgezondheidszorg) binnen VGGM nog steeds kampt met structurele uitdagingen, waaronder een tekort aan jeugdartsen, toenemende complexiteit en een toenemende werkdruk. Om de continuïteit en kwaliteit van de zorg te waarborgen, is een meerjarig project gestart.	G		G	

2.1 Wonen	O	We zien dat de nieuwbouwopgave steeds verder onder druk komt te staan. Dit heeft diverse oorzaken, zoals juridische procedures, ontsluitingsproblematiek en onrendabele toppen. Landelijke ontwikkelingen, zoals gestegen bouwkosten en netcongestie maken plannen nog complexer. Hierdoor blijft naar verwachting de realisatie van woningen in 2025 en 2026 achter bij de woningplanning. Uw raad heeft gevraagd om meer inzicht in de ontwikkeling van het aantal geplande en gerealiseerde woningen. In het informatiememo Voortgang woningbouwopgave en het Projectenboek is deze informatie opgenomen. Beide documenten zijn eind april/begin mei 2025 beschikbaar voor de Raad.	O	Wij geven prioriteit aan het thema voorraadstrategie, dit omvat onder andere nieuwbouw, benutten bestaande voorraad en betaalbaarheid. Door de extra ambtelijke capaciteit die we dit jaar op wonen hebben, verwachten we op het beter benutten van de bestaande voorraad diverse (nieuwe) woonconcepten te stimuleren. Ondanks het geven van prioriteit aan het thema voorraadstrategie, zien we dat resultaten ten aanzien van een groot aantal woningbouwprojecten achterblijven vanwege diverse juridische procedures, ontsluitingsproblematiek en onrendabele toppen.	G	
2.2 Mobiliteit	O	Doordat er nog diverse projecten lopen, kunnen we de afgesproken kwaliteitsverbetering nog niet geheel realiseren.	O	Diverse projecten en werkzaamheden zijn reeds opgestart. Een aantal projecten is nog onderhanden, net als het gemeentelijke mobiliteitsplan en de verschillende verkeersplannen per kern. De bovenstaande projecten geven vorm aan optimale verbindingen tussen de kernen en de fietsagenda.	O	Voor de uitvoering van de fietsagenda is mogelijk te weinig budget beschikbaar. Bij de verdere planuitwerking wordt gekeken naar aanvullende subsidie mogelijkheden.
2.3 Economie	G		G		G	
2.4 Veiligheid	O	In 2025 is uitvoering gegeven aan het Integraal Veiligheidsplan 2024-2027 (IVP). Door langdurige ziekte, personele wisselingen en een nog niet ingevulde vacature binnen het cluster Integrale Veiligheid, zijn niet alle geplande activiteiten uitgevoerd en is prioriteit gegeven aan de meest urgente veiligheidsopgaven.	O	In 2025 is uitvoering gegeven aan het IVP. Door langdurige ziekte, personele wisselingen en een nog niet ingevulde vacature binnen het cluster Integrale Veiligheid, zijn niet alle geplande activiteiten uitgevoerd en is prioriteit gegeven aan de meest urgente veiligheidsopgaven.	G	
2.5 Openbare ruimte	G		O	Diverse activiteiten waaronder het vaststellen van de beheerplannen vinden plaats in 2025. Dit vanwege de integrale afstemming tussen de diverse disciplines en prioritering van de projecten.	O	Voor het landschapsontwikkelingsplan ligt er in 2025 een projectopdracht. Opstelling is in 2026. Evaluatie IKP OR vindt plaats na vaststelling beheerplannen.

2.6 Recreatie en toerisme	O	Het verder vereenduidigen van de bewegwijzering van het Wandelroutenetwerk is gestart en uitgevoerd in 2024. Het vervaardigen van de belevingskaart voor Overbetuwe en Lingewaard - actie uit de nota recreatie en toerisme - is gestart in 2024 inclusief participatietraject.	G		O	Vanaf 2025 gaat gemeente Overbetuwe verblijfsbelasting heffen. In 2024 is hiervoor contact gelegd met de sector. Het werkbudget voor recreatie en toerisme is verhoogd met de nieuwe Nota, omdat dit nodig is voor het beheer en onderhoud van het (vergrootte) wandelnetwerk, het fietsknooppunten netwerk, bijdrage aan TVAN (die i.s.m. de GMR gemeente waarschijnlijk hoger word) en overige acties uit de nota in samenwerking met Gemeente Lingewaard.
3.1 Participatiecultuur	G		G		G	
3.2 Interactie met de samenleving	G		G		G	
3.3 Dienstbare overheid	G		R	De uitwerking van het dienstverleningsconcept vraagt meer tijd omdat we, conform de afspraak in het college, een inwonersbelevingsonderzoek uitvoeren. De resultaten daarvan worden gebruikt voor de uitwerking en vaststelling van het dienstverleningsconcept.	G	
4.1 WMO	G		G		G	
4.2 Jeugdzorg	G		G		O	Ten aanzien van de financiële uitkomsten bestaan risico's. Zie de gemaakte opmerkingen in de risicoparagraaf.
4.3 Schuldhulpverlening	G		G		G	
4.4 Armoedebeleid	G		G		R	Betreft vooral stijging inrichting/huisraad en Bewindvoerderskosten.
4.5 Sterke sociale basis sociaal domein	G		G		G	
5.1 Participatiewet (re-integratie en participatie)	G		G		G	

5.2 Participatiewet (inkomen)	G		G		G	
5.3 Onderwijshuisvesting	G		O	De gebiedsontwikkeling Driel Zuid-Oost, waar de nieuwbouw voor de Meeuwenberg gepland is, loopt dusdanig veel vertraging op dat in uw raadsvergadering van 17 september 2024 het besluit is genomen voor een alternatieve locatie voor De Meeuwenberg. Er is besloten dat het voormalige hoofdgebouw van basisschool De Vallei aan de Fazantstraat in Driel wordt gesloopt en deze grond gebruikt gaat worden voor vervangende nieuwbouw voor De Meeuwenberg. Door tegenvallende resultaten van het flora en faunaonderzoek kan het hoofdgebouw van De Vallei niet gesloopt worden en kan er dus niet gestart worden met de nieuwbouw. De oplevering van de nieuwbouw is op zijn vroegst in 2027.	O	Door tegenvallende resultaten van het flora en faunaonderzoek kan het voormalige hoofdgebouw van De Vallei nog niet gesloopt worden en kan er niet gestart worden met de nieuwbouw voor De Meeuwenberg. Het voormalige hoofdgebouw van De Vallei moet langer in stand gehouden worden dan verwacht. In het deel van het pand zit nu leegstandsbeheer. Dit zorgt voor extra geraamde kosten voor o.a. het energiegebruik van €40.000,- per jaar. Basisschool Sam Sam uit Oosterhout groeit momenteel harder dan geprognotiseerd. Daarom lukt het Sam Sam vanaf aankomend schooljaar niet meer om de leerlingen onder te brengen op hun huidige locatie. Het is noodzakelijk om tijdelijke huisvesting te plaatsen totdat de nieuwbouw gerealiseerd is. De geraamde bedragen voor leegstandsbeheer en tijdelijke huisvesting Sam Sam zijn opgenomen in de kadernota.
5.4 Onderwijs en zorg	G		G		G	
5.5 Kunst, cultuur en erfgoed	G		G		G	
6.1 Toegang tot diensten en producten	G		O	De invoering en verplichting van de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer (Wmebv) is verschoven naar 1 januari 2026. De invoering van de Persoonlijke Internet Pagina kost meer tijd omdat we deze met komst van een nieuw zaaksysteem implementeren.	G	
6.2 Verantwoord werken met gegevens	G		G		G	

6.3 Digitaal en procesmatig werken	G		O	De geplande implementatie van het nieuwe zaaksysteem, Microsoft 365 en het digitale toegangsbeleid verwachten we in 2025 op te leveren. Dit is echter later in het jaar dan oorspronkelijk bedacht. Het procesmatig werken en de elektronische handtekening hangen hiermee samen. De professionalisering van functioneel beheerders verloopt conform oorspronkelijke planning.	G	
7.1 Financiën	G		G		G	
7.2 Bedrijfsvoering	G		G		G	
8.1 Regionale samenwerking	G		G		G	
8.2 Verbonden partijen	G		G		G	

IV: OVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES

Nadelen zijn aangegeven met een min			*(bedragen x € 1.000)*					
PR	**TV**		**Omschrijving**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting budgetaanpassing**
1	5.2	Sportaccommodaties	Afschrijvingslasten kunstgrasvelden	-234	-234	-234	-234	Betreft de afschrijvingen op kunstgrasvelden die in 2025 niet in de begroting is opgenomen.
2	2.1	Verkeer en vervoer	Onderhoudskosten fonteinen Elst en Heteren	-22	-22	-22	-22	De dekking vanuit de projecten voor de huidige onderhoudskosten van de fonteinen Elst en Heteren is niet toereikend.
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	Dierenwelzijn	-25	0	0	0	Het laten opstellen van een Nota Dierenwelzijn met de daarin gewenste onderwerpen. (conform raadsbesluit 08 april 2025).
2	2.1 en 5.7	Verkeer en vervoer en Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Claim areaaluitbreidingen wegen en bomen en integraal bestek	-41	-41	-41	-41	Claim areaaluitbreidingen openbare ruimte. De hoogte van de stelpost areaaluitbreidingen conform de Kadernota 2022 is niet toereikend. Dit nadeel van € 40.500 komt ten laste van het begrotingssaldo.
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	Algemeen Maatschappelijk Werk	-200	0	0	0	Ombuiging welzijnsorganisaties is structureel € 300.000. In verband met frictiekosten is € 200.000 in 2025 niet haalbaar.
4	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorz. intgr	Interventieteam	101	0	0	0	Voordeel interventieteam per 1-1-25 in dienst ten opzichte van inhuur. Het voordeel vanaf 2026 is onderdeel van de ombuigingen.
4	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorz. intgr	Uitvoeringsbudget STO	22	22	22	22	Voordeel gedragswetenschapper per 1-1-25 in dienst ten opzichte van inhuur.
4	6.812	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	Wet verplichte GGZ	-5	-5	-5	-5	Toevoeging meldpunt vervuiling VGGM
5	6.3	Inkomensregelingen	Bijzondere bijstand	-300	0	0	0	Betreft vooral stijging inrichting/huisraad en Bewindvoerderskosten
5	6.4	WSW en beschut werk	Sociale werkvoorziening	61	90	40	0	Voordeel Scalabor op basis van de aanpassing bijdrage 2025 -2027 aanwijsbesluit.
5	6.4	Diverse, hoofdzakelijk WSW	Sociale werkvoorziening	-247				MGR hogere bijdrage op basis van de gewijzigde begroting 2025
7	0.4	Overhead	Kranten, boeken en tijdschriften	-14	-14	-14	-14	Toename vakkundig literatuur SD (in 2024 al tekort)
8	0.1	Bestuur	Vergoeding raadsleden	-38	-38	-38	-38	Conform de circulaire politieke ambtsdragers is de vergoeding voor raadsleden per 1 januari 2025 verhoogd met 7,3%.
				-942	**-242**	**-292**	**-332**	

BIJLAGE 1: PRIJSINFLATIE

Bij het afsluiten van een (meerjarig) inkoopcontract maken we ook afspraken over de prijsinflatie gedurende de looptijd. Om deze prijsaanpassingen op te kunnen vangen wordt jaarlijks in de Kadernota een budget opgenomen. Op de taakvelden waar geen ruimte is om de indexering op te vangen, wordt normaliter het budget aangepast. Daartegenover staat een verlaging van het beschikbare budget voor de prijsinflatie.

In de begroting 2025 is de stelpost prijsinflatie berekend op € 1,5 miljoen (gebaseerd op het IMOC-percentage van 3,9%). Daarnaast hebben we aanvullende middelen gereserveerd.

Verloop stelpost prijsinflatie	
nadelen zijn aangegeven met een min	***(bedragen x € 1.000)***
Omschrijving	
Kadernota 2025	1.360
Subtotaal	**1.360**
1e bestuursrapportage	-2.536
Restant saldo	**-1.176**

In totaal hebben we voor € 2,5 miljoen structurele posten geïnventariseerd die te relateren zijn aan de prijsinflatie. In onderstaande tabel lichten we deze mutaties per taakveld toe. In het overzicht budgetneutrale mutaties lichten we alle individuele mutaties toe.

TV	Omschrijving	Bedrag (x € 1.000)
0.4	ICT overig	-161
2.1	Wegen	-124
2.1 en 5.7	Bestek openbare ruimte	-224
4.3, 5.3, 6.1, 6.21, 6.22 en 6.3	Subsidies welzijnspartners	-294
5.6	Bibliotheek en lokale omroep	-74
6.1	Antidiscriminatievoorziening	-2
6.1	Toezicht kinderopvang	-12
6.22	Lokaal maatwerk VGGM	-38
6.1 t/m 6.822	Zorgkosten Wmo	-564
6.1 t/m 6.822	Zorgkosten Jeugd	-933
Div.	Verzekeringen	-110
Totaal inventarisatie structurele prijsinflatie 1e bestuursrapportage 2025		**-2.536**

BIJLAGE 2: BUDGETNEUTRALE MUTATIES

Budgetneutrale wijzigingen 1e bestuursrapportage 2025							
Nadelen zijn aangegeven met een min			*(bedragen x € 1.000)*				
PR	**TV**		**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Toelichting budgetaanpassing**
Opvang Oekraïners							
AD	0.8	Opvang Oekraïners locatie Pactum	-1.767	0	0	0	Rijksbijdrage = 110 plekken x 365 dagen x 44 euro
AD	0.8	Opvang Oekraïners locatie Lingehotel	-899	0	0	0	Rijksbijdrage = 56 plekken x 365 dagen x 44 euro
AD	0.8	Opvang Oekraïners	2.666	0	0	0	Naar verwachting volledige besteding rijksbijdrage
Overboeking van taakveld							
7	0.4	Overhead	32	0	0	0	Bijdrage van Versterken Participatie aan Overbetuwe Doet
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-32	0	0	0	Bijdrage van Versterken Participatie aan Overbetuwe Doet
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	11	11	11	11	Budget Stg Kloppend Hart van TV1.2 naar 7.1
1	7.1	Volksgezondheid	-11	-11	-11	-11	Budget Stg Kloppend Hart van TV1.2 naar 7.1
4	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	48	0	0	0	Wijziging IV3 voorschriften2025
4	6.23	Toegang en eerstelijnsvoorz. intgr	-48	0	0	0	Wijziging IV3 voorschriften2025
4	6.72	Actualisatie hervormingsagenda jeugd	0	0	98	180	Raming in PB 2025 nader uitgesplitst
AD	0.8	Stelpost taakmutaties	0	0	-98	-98	Raming in PB 2025 nader uitgesplitst
AD	0.7	Stelpost jeugdzorg	0	0	0	-82	Raming in PB 2025 nader uitgesplitst
Raming baten/lasten specifieke uitkeringen en subsidies							
2	3.3	BIZ Elst 2025-2029	-50	-50	-50	-50	Middels het raadsvoorstel 2024-034318 BIZ centrum Elst 2025-2029 heeft de raad besloten om het subsidiebudget beschikbaar te stellen ter hoogte van de inkomsten voor 2025-2029 van € 170.000 per jaar. De uitvoering van de bedrijveninvesteringszone centrum Elst is voor de gemeente budgetneutral. Naar aanleiding hiervan wordt deze mutatie verwerkt.
2	3.3	BIZ Elst 2025-2029	50	50	50	50	Zie hierboven.
2	2.1 en 5.7	Verkeer en vervoer en Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-72	-72	-72	-72	Claim areaaluitbreidingen openbare ruimte. De hoogte van de stelpost areaaluitbreidingen conform de Kadernota 2022 is niet toereikend. € 40.500 komt ten laste van het begrotingsaldo.
AD	0.8	Overige baten en lasten	72	72	72	72	Dekking stelpost areaaluitbreidingen conform Kadernota 2022.
5	4.3	Cultuureducatie	-60	0	0	0	Raming van lasten cultuureducatie GMR
5	4.3	Cultuureducatie	60	0	0	0	Raming van baten cultuureducatie GMR
5	4.3	Onderwijskansenbeleid	-181	0	0	0	Raming van lasten onderwijskansenbeleid
5	4.3	Onderwijskansenbeleid	181	0	0	0	Raming van baten spuk onderwijskansenbeleid
5	5.6	SPUK Informatiepunten	-46	0	0	0	Raming lasten
5	5.6	SPUK Informatiepunten	46	0	0	0	Raming baten
4	6.1	Dorpendeal Driel NHvD	-86	-22	0	0	Raming van lasten Nieuwe Huiskamer van Driel

4	6.1	Dorpendeal Driel NHvD	86	22	0	0	Raming van baten Nieuwe Huiskamer van Driel
4	6.1	SPUK inburgeringstra	-500	0	0	0	Raming lasten
4	6.1	SPUK inburgeringstra	500	0	0	0	Raming baten
4	6.1	SPUK Onderwijsroute	-140	0	0	0	Raming lasten
4	6.1	SPUK Onderwijsroute	140	0	0	0	Raming baten
4	6.1	Vluchtelingen Oekraïners	-120	0	0	0	Raming lasten leefgelden oekrainers poo
4	6.1	Vluchtelingen Oekraïners	-25	0	0	0	Raming lasten uitvoering leefgeld oekrainers poo
4	6.1	Vluchtelingen Oekraïners	145	0	0	0	Raming baten leefgelden poo oekrainers
5	6.3	Minimabeleid	-30	-30	-30	0	Raming lasten zonnepark hemmen
5	6.3	Minimabeleid	30	30	30	0	Raming baten zonnepark hemmen
4	6.2	SPUK hulp gedup. Toeslagenaffaire	-166	0	0	0	Raming lasten
4	6.2	SPUK hulp gedup. Toeslagenaffaire	166	0	0	0	Raming baten
5	6.3	SPUK aanpak energiearmoede	-378	0	0	0	Raming lasten
5	6.3	SPUK aanpak energiearmoede	378	0	0	0	Raming baten
4	6.811	Beschermd Wonen	-478	0	0	0	Raming lasten
4	6.811	Beschermd Wonen	478	0	0	0	Raming baten
4	6.60	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-500	-500	-500	-500	Verdeling ombuiging Wmo en Jeugdzorg
4	6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	100	100	100	100	Verdeling ombuiging Wmo en Jeugdzorg
4	6.712	Begeleiding (WMO)	100	100	100	100	Verdeling ombuiging Wmo en Jeugdzorg
4	6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	300	300	300	300	Verdeling ombuiging Wmo en Jeugdzorg
5	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	45	45	45	45	Herverdeling subsidie welzijnspartners
5	5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-3	-3	-3	-3	Herverdeling subsidie welzijnspartners
4	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	16	16	16	16	Herverdeling subsidie welzijnspartners
4	6.21	Toegang en eerstelijnsvoorz. WMO	-57	-57	-57	-57	Herverdeling subsidie welzijnspartners
4	6.22	Toegang en eerstelijnsvoorz. Jeugd	9	9	9	9	Herverdeling subsidie welzijnspartners
5	6.3	Inkomensregelingen	-10	-10	-10	-10	Herverdeling subsidie welzijnspartners
7	0.4	Overhead	308	308	308	308	Herverdeling prijsinflatie
A D	0.8	Overige baten en lasten	-558	-558	-558	-558	Herverdeling prijsinflatie
2	2.1	Verkeer en Vervoer	167	167	167	167	Herverdeling prijsinflatie
2	5.7	Openbaar groen en recreatie	83	83	83	83	Herverdeling prijsinflatie
1	7.4	Spuk LAI Ontzorgingsaanpak	-570	0	0	0	Rechtmatig ramen baten en lasten SPUK Lokale Aanpak Isolatie conform programmaplan Duurzaamheid.
1	7.4	Spuk LAI Doe het zelf	-248	0	0	0	Rechtmatig ramen baten en lasten SPUK Lokale Aanpak Isolatie conform programmaplan Duurzaamheid.
1	7.4	Spuk LAI Collectieve inkoop	-40	0	0	0	Rechtmatig ramen baten en lasten SPUK Lokale Aanpak Isolatie conform programmaplan Duurzaamheid.
1	7.4	Spuk LAI Communicatie	-40	0	0	0	Rechtmatig ramen baten en lasten SPUK Lokale Aanpak Isolatie conform programmaplan Duurzaamheid.
1	7.4	Spuk LAI Nationaal Isolatie Programma	898	0	0	0	Rechtmatig ramen baten en lasten SPUK Lokale Aanpak Isolatie conform programmaplan Duurzaamheid.
1	7.4	Wijk van de Toekomst	-140	0	0	0	Subsidie provincie voor opstellen uitvoeringsplan alternatieve aardgas in aantal wijken Elst en Driel.

1	7.4	Wijk van de Toekomst	140	0	0	0	Subsidie provincie voor opstellen uitvoeringsplan alternatieve aardgas in aantal wijken Elst en Driel.
1	7.4	Groene Icoonchallenge Heteren	-100	0	0	0	Subsidie provincie vergroenen omgeving Flessestraat Heteren.
1	7.4	Groene Icoonchallenge Heteren	100	0	0	0	Subsidie provincie vergroenen omgeving Flessestraat Heteren.
1	7.4	Subsidie hittestressmaatregelen	-10	0	0	0	Subsidie ZonMw voor hittestressmaatregelen.
1	7.4	Subsidie hittestressmaatregelen	10	0	0	0	Subsidie ZonMw voor hittestressmaatregelen.
			0	**0**	**0**	**0**	

BIJLAGE 3: OVERZICHT BEGROTINGSMUTATIES

Ontwikkeling begrotingssaldi 2025	Primaire begroting	Begroting na wijzigingen	Toelichting
Programma 1. Duurzame en gezonde samenleving			
5.1 Sportbeleid en activering	183	183	
5.2 Sportaccommodaties	1.770	1.795	Kruisakkers gedekt uit AR TV 0.10
7.1 Volksgezondheid	2.451	2.451	
7.2 Riolering	-1.709	-1.709	
7.3 Afval	-2.218	-2.218	
7.4 Milieubeheer	1.877	1.910	CDOKE middelen bijdrage loonkosten neutraal TV 0.4
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	33	33	
Totaal Programma 1. Duurzame en gezonde samenleving	**2.388**	**2.446**	
Programma 2. Leefbare en bereikbare samenleving			
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	3.861	3.861	
1.2 Openbare orde en Veiligheid	1.206	1.206	
2.1 Verkeer en Vervoer	6.130	6.187	Kapitaallasten € 21.000 diverse mutaties wegen 2024 en corr prijsinflatie € 35.000 neutraal TV 5.7
2.2 Parkeren	180	180	
2.5 Openbaar vervoer	103	103	
3.1 Economische ontwikkeling	444	444	
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-18	-18	
3.3 Bedrijfsloket- en regelingen	5	5	
3.4 Economische promotie	0	-136	Toeristenbelasting en forensenbelasting correctie neutraal TV 6.4
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recr.	4.876	4.840	Correctie prijsinflatie € 35.000 neutraal TV 2.1
8.1 Ruimtelijke Ordening	964	964	
8.2 Grondexpl. (niet bedrijventerreinen	-417	-417	
8.3 Wonen en bouwen	430	430	
Totaal Programma 2. Leefbare en bereikbare samenleving	**17.763**	**17.649**	
Programma 3. Interactie met de samenleving			
0.2 Burgerzaken	389	389	
Totaal Programma 3. Interactie met de samenleving	**389**	**389**	
Programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.039	4.043	Doorbelasting kapitaallasten neutraal TV 0.8
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorziening	0	0	
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorz. WMO	634	634	
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorz. jeu	1.236	1.236	
6.23 Toegang en eerstelijnsvz, Integr	2.635	2.635	
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2.317	2.317	
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	5.271	5.271	
6.71b Begeleiding (WMO)	3.962	3.962	
6.71c Dagbesteding (WMO)	874	874	
6.71d Overige maatw.arrangementen (WM	216	216	
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	261	261	
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	11.780	11.780	
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	119	119	
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	111	111	
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaa	4.172	4.172	
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelij	647	647	
6.791 PGB WMO	409	409	
6.792 PGB Jeugd	430	430	
6.81a Beschermd wonen (WMO)	193	193	

6.81b Maatsch.- en vrouwenopvang (WMO	38	38	
6.82a Jeugdbescherming	604	604	
6.82b Jeugdreclassering	97	97	
6.91 Coördinatie en beleid WMO	23	23	
6.92 Coördinatie en beleid jeugd	53	53	
Totaal Programma 4. Inclusieve en participatiesamenleving	**40.118**	**40.123**	
Programma 5. Werkende en lerende samenleving			
4.2 Onderwijshuisvesting	4.776	4.811	Verdeling verzekeringspremie neutaal TV 0.8
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzake	3.747	3.748	
5.3 Cultuurpresentatie, prod, partici	453	453	
5.5 Cultureel erfgoed	294	294	
5.6 Media	1.017	1.017	
6.3 Inkomensregelingen	3.075	3.075	
6.4 WSW en beschut werk	3.867	3.867	
6.5 Arbeidsparticipatie	1.683	1.683	
Totaal Programma 5. Werkende en lerende samenleving	**18.912**	**18.948**	
Programma 6. Informatie en kennissamenleving	-	-	
Programma 7. Financiën en bedrijfsvoering			
0.4 Overhead	20.711	20.677	CDOKE middelen bijdrage loonkosten neutraal TV 7.4
Totaal Programma 7. Financiën en bedrijfsvoering	**20.711**	**20.677**	
Programma 8. Algemeen bestuur			
0.1 Bestuur	2.534	2.534	
Totaal Programma 8. Algemeen bestuur	**2.534**	**2.534**	
Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutatie reserves			
0.5 Treasury	-434	-441	Bespaarde rente kapitaallasten neutraal TV 2.1
0.61 OZB woningen	-6.504	-6.504	
0.62 OZB niet-woningen	-4.100	-4.100	
0.64 Belastingen Overig	-523	-388	Toeristenbelasting en forensenbelasting Correctie neutraal TV 3.4
0.7 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentef.	-92.038	-91.074	Financieel effect septembercirculaire 2024 € 44.000 en stelpost algemene uitkering € 920.000 is verrekend met stelpost algemeen cao effect vanuit 2024 TV 0.8
0.8 Overige baten en lasten	3.884	3.113	Stelpost algemene uitkering € 920.000 is verrekend met stelpost algemeen cao effect vanuit 2024 TV 0.7. Doorbelasting kapitaallasten € 5.000 neutraal TV 6.1 en verdeling verzekeringspremie € 35.000 neutaal TV 0.8 Kapitaallasten VW Transporter € 5.000. Taakmutaties septembercirculaire 2024 t.b.v. 2025 € 184.000.
0.9 Vennootschapsbelasting	10	10	
0.10 Mutaties reserves	-3.378	-3.424	Kruisakkers € 25.000 zie TV 5.2. Mutaties boekjaar 2025 € 20.000 dekking kapitaallasten door BR.
0.11 Result. rekening van baten en lst	268	40	Septembercirculaire 2024 € 228.000
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, VPB, onvoorzien en mutatie reserves	**-102.815**	**-102.766**	
Totaal Programmabegroting 2025	**0**	0	